

**5448 SAYILI HİZMET İHRACATININ TANIMLANMASI, SINIFLANDIRILMASI
VE DESTEKLENMESİ HAKKINDA KARARIN FUARCILIK HİZMETLERİNE
YÖNELİK UYGULAMA USUL VE ESASLARINA İLİŞKİN GENELGE¹**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Genelgenin amacı 19/4/2022 tarihli ve 5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Kararın İkinci Kısmının “Fuarcılık Hizmetlerine Yönelik Tanımlar ve Destek Unsurları” başlıklı İkinci Bölümünün uygulamasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

(2) Bu Genelge, yararlanıcı ve işbirliği kuruluşlarına 5448 sayılı Karar çerçevesinde verilen desteklerin uygulanmasına yönelik başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma işlemlerine ilişkin süreçlere dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Genelge, 5448 sayılı Kararın 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) 5448 sayılı Kararın 3 üncü ve 35 inci maddelerinde yapılan tanımlara ek olarak bu Genelgede geçen;

- a) Genel Müdürlük: Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğünü,
- b) Gözlemci: İnceleme ve değerlendirme görevini yerine getirmek üzere görevlendirilen personeli,
- c) İlişkili kişi:
  - 1) Destek kapsamındaki yararlanıcıların ortaklarını,
  - 2) Destek kapsamındaki yararlanıcıların veya söz konusu yararlanıcıların ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,
  - 3) Destek kapsamındaki yararlanıcılar veya söz konusu yararlanıcıların ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları,
  - 4) Ortakların eşlerini,
  - 5) Ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarını,
- ç) İncelemeci kuruluş: Yararlanıcıların gerçekleştireceği ön onay ve destek ödeme başvuruları ile işbirliği kuruluşlarının (Hizmet İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği hariç) gerçekleştireceği destek ödeme başvuruları için Hizmet İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliğini; işbirliği kuruluşlarının gerçekleştireceği ön onay başvuruları ile Hizmet İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliğince gerçekleştirilecek ön onay ve destek ödeme başvuruları için Genel Müdürlüğü,
- d) Karar: 19/4/2022 tarihli ve 5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Kararı,

---

¹ 16.06.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

e) Kayıtlı elektronik posta (KEP): 25/8/2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca; elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şeklini,

f) Sektörel nitelikli uluslararası yurt içi fuar: İlgili kurum/kuruluşça adlarına yurt içinde fuar düzenleme yetkisi verilen yararlanıcı veya işbirliği kuruluşları tarafından düzenlenen ve Bakanlıkça belirlenen şartları haiz fuarları,

g) Yurt dışı fuar: Yararlanıcı veya işbirliği kuruluşlarınca ana organizatörlüğü üstlenilen yurt dışında gerçekleştirilen fuarları

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Desteklenecek Faaliyetler

Tescil ve koruma desteği

MADDE 4- (1) Yurt içinde tescil ettirilmiş markaların yurt dışında tescili ve korunmasına yönelik giderlerin desteklenmesine ilişkin başvurular, tescil ve koruma işleminin tamamlanmasını müteakip yararlanıcılar tarafından “Tescil ve Koruma Desteği Başvuru Belgeleri (EK-4)” ile birlikte incelemeci kuruluşa yapılır.

(2) Bu madde kapsamında yurt içinde tescil ettirilmiş markanın yurt dışında tesciline yönelik; marka/patent bürosu hizmetleri, markanın ilgili ülkede başka bir şirket/kuruluş adına tescil ettirilip ettirilmediğine ilişkin olarak yapılacak araştırma, inceleme vb. bütün zorunlu giderler desteklenir.

(3) Hukuki danışmanlık giderleri sadece markanın yurt dışında korunmasına yönelik olarak ve yıllık en fazla 100.000 (yüz bin) TL tutarında desteklenir.

(4) Tescil yenileme giderleri, destek kapsamında yer almaz.

(5) Destek başlangıcı olarak ilk destek ödemesinde yer alan en eski tarihli fatura esas alınır. Bu tarihten önceki döneme ait faturalar desteklenmez.

Pazara giriş belgeleri desteği

MADDE 5- (1) “Desteklenen Belge ve Sertifika Listesi (EK-5B)”nde yer verilen belge/sertifika/akreditasyonlara ilişkin harcamaların desteklenmesine yönelik başvurular, ilgili belgenin alınmasını müteakip yararlanıcılar tarafından “Pazara Giriş Belgeleri Desteği Başvuru Belgeleri (EK-5)” ile birlikte incelemeci kuruluşa yapılır.

(2) Bu madde kapsamında;

- a) Müracaat ve doküman inceleme giderleri,
- b) Belgelendirme tetkik giderleri,
- c) Belge kullanım ücretleri,
- ç) Zorunlu kayıt ücretleri,
- d) Gözetim giderleri,
- e) Yenileme giderleri,
- f) Test/analiz giderleri

desteklenir.

(3) Destek başlangıcı olarak ilk destek ödemesinde yer alan en eski tarihli fatura esas alınır. Bu tarihten önceki döneme ait faturalar desteklenmez.

Birim desteği

MADDE 6- (1) Birimlerin brüt kira, komisyon ile birimlerin açılması veya işletilmesine yönelik belgelendirme giderlerinin desteklenmesine ilişkin başvurular kira, komisyon, belgelendirme harcamalarının gerçekleştirilmesini müteakip yararlanıcılar tarafından “Birim Desteği Başvuru Belgeleri (EK-6)” ile yapılır.

(2) Brüt kira gideri kapsamında, birime ilişkin vergi/resim/harç dahil olmak üzere alan kirasına yönelik harcamalar desteklenir. Kiralama hizmetinin paylaşımlı ofis hizmeti sunan bir şirketten alınması durumunda, ofis kullanımına yönelik harcamalar brüt kira gideri kapsamında değerlendirilir.

(3) Yararlanıcı, Kararın yayımlandığı tarihten önce açmış olduğu birimleri için de bu destekten yararlanabilir.

(4) Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği, yararlanıcının yurt dışı birimine ilişkin destek başvurusuna yönelik belgelerini onaylamadan önce ve destek devam ettiği süre boyunca her destek yılında birimi yerinde inceler. Bu incelemeler çerçevesinde, Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği söz konusu birimde gerçekleştirilen faaliyetlerin Türkiye'nin döviz kazandırıcı hizmet gelirlerini artırmaya yönelik olup olmadığını değerlendirerek “Birim Yerinde İnceleme ve Değerlendirme Formu (EK-6B)”nu incelemeci kuruluşa iletir. Ticaret Müşavirliklerinin/Ataşeliklerinin olumsuz görüş bildirmeleri durumunda incelemeci kuruluş ilgili birimi destek kapsamından çıkarır.

(5) İlgili Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği tarafından yerinde inceleme yapılmasına yönelik Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğine bildirim ve davet yükümlülüğü yararlanıcıya aittir.

(6) Bu Genelge kapsamında 6 (altı) ay ve daha fazla dönemi kapsayan kira ödemelerinin tek seferde yapılması halinde destek ödemesi, 6 (altı)'şar aylık dönemler itibarıyla “Birim Yerinde İnceleme ve Değerlendirme Formu (EK-6B)”nun ibrazını müteakip gerçekleştirilir.

(7) Destek kapsamında bulunan ve destek ödemeleri devam eden birimlerin kira sözleşmelerinin değişmesi durumunda yeni kira sözleşmesi, yararlanıcı tarafından ilgili Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğine sunulur ve Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğince söz konusu kira tutarının rayice uygunluğu incelenerek onaylanır.

(8) Yararlanıcı tarafından doğrudan ya da yurt dışında faaliyet gösteren şirketi tarafından açılan birimlerin bu destek unsurundan yararlanabilmesi için Türkiye'deki yararlanıcı ile yurt dışındaki şirket arasında organik bağın olması gerekir. Bu destek kapsamındaki ödemeler başvuru sahibi ile organik bağı bulunan yurt dışı birim tarafından gerçekleştirilebilir.

(9) Türkiye'deki yararlanıcı ile yurt dışındaki şirket arasında organik bağın olduğuna aşağıdaki hallerde hükmedilir.

- a) Yararlanıcının tüzel kişilik olarak yurt dışındaki şirkete ortak olması,
- b) Yararlanıcının en az %51 hissesine sahip ortak veya ortaklarının yurt dışında açılan şirkete ortak olması,
- c) Yararlanıcının halka açık olması halinde; halka açık kısmı düşülmek suretiyle kalan hissenin %51'ine sahip ortak ya da ortakların yurt dışında açılan şirkete ortak olması.

(10) Destek ödemesi yurt dışı ortaklık oranına göre hesaplanır.

(11) Destek kapsamındaki yararlanıcıların yurt içi veya yurt dışı ortaklık yapılarının, destek oranının değişmesini ya da desteğin sona ermesini gerektirecek şekilde değişmesi halinde değişiklik tarihinden itibaren 3 (üç) ay içerisinde yararlanıcının söz konusu bilgilerini güncellemesi ve değişikliğe ilişkin bilgi ve belgeleri incelemeci kuruluşa sunması gerekir. Belirtilen şekilde ortaklık yapısının değiştiği ve 3 (üç) ay içerisinde bildirimde bulunmadığı tespit edilen yararlanıcılar, birim desteği kapsamında çıkartılır ve bekleyen başvuru dosyaları destek kapsamında değerlendirilmez.

(12) Destek kapsamına alındıktan sonra faaliyetine son verilen birim; kapandığı ya da organik bağın sona erdiği tarihten itibaren 1 (bir) ay içinde yararlanıcı tarafından incelemeci kuruluşa ve ilgili Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğine bildirilir. Bildirimin yapılması halinde söz konusu birim, kapandığı ya da organik bağın sona erdiği tarihten önceki dönem için destekten yararlanır.

(13) Ödeme belgesinde kira ödemesinin hangi aya/aylara ait olduğunun belirtilmesi gerekmekte olup bu hususun belirtilmemesi durumunda, kiraya verenden fatura veya konuya ilişkin ödemelerin hangi aya/aylara ait olduğuna dair yazı alınması gerekir.

(14) Desteklenen birim hiçbir suretle alt kiralamaya tabi tutulamaz. Söz konusu hususun tespit edilmesi durumunda, incelemeci kuruluş ilgili birimi destek kapsamından çıkartır.

(15) Desteğin başlangıç tarihi olarak desteğe konu edilen ilk ay esas alınacak olup destek süresi, bu tarihten itibaren 5 (beş) yıl sonra biter. Bu tarihten önceki döneme ait faaliyetler desteklenmez.

Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği

MADDE 7- (1) İşbirliği kuruluşlarının, 120.000 (yüz yirmi bin) TL ve üzerindeki reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine yönelik giderlerinin desteklenebilmesi için programın başlangıç tarihinden en az 2 (iki) ay önce "Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-7B)" ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılması gerekir. Ön onay verilmeyen reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri desteklenmez. Yararlanıcılar için ön onay şartı aranmaz.

(2) Yararlanıcı ve işbirliği kuruluşları tarafından, döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin olarak gerçekleştirilen reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine yönelik giderlerin desteklenmesine ilişkin başvurular, faaliyetin tamamlanmasını müteakip "Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği Başvuru Belgeleri (EK-7)" ile birlikte incelemeci kuruluşu yapılır.

(3) Yapılan reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyeti ile doğru hedef kitleye ulaşılması, uygun bir organizasyon mekânının seçilmesi ve tanıtım amaçlı mesajın etkin iletişim yöntemleri kullanılarak verilmesi, bu madde kapsamındaki desteklerden yararlanılması açısından esastır.

(4) Elektronik ortamda tanıtım, multivizyon gösterileri, reklam panosu, katalog, afiş, broşür, el ilanı gibi basılı tanıtım malzemeleri ile eşantıyon malzemeleri ve tanıtım filminin müstakil olarak desteklenmesine ilişkin başvurular, malzeme/tanıtım filminin kullanıldığı etkinliğe ilişkin bilgi ve görsel örneklerin sunulması koşuluyla değerlendirilir.

(5) Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği onayına tabi belgelere ilişkin faaliyetler, faaliyetin gerçekleştirilmesinden önce yararlanıcı ve işbirliği kuruluşları tarafından ilgili Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğine bildirilir.

(6) Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin desteklenecek unsurlar “Desteklenen Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetleri Listesi (EK-7D)”nde yer almaktadır.

(7) Destek başlangıcı olarak ilk destek ödemesine konu olan faaliyetin başlangıç tarihi esas alınacak olup destek süresi, bu tarihten itibaren 5 (beş) yıl sonra biter. Bu tarihten önceki döneme ait faaliyetler desteklenmez.

Bireysel katılım desteği

MADDE 8- (1) Yararlanıcıların ve işbirliği kuruluşlarının sanal ve/veya yurt dışında düzenlenen ve “Desteklenen Bireysel Katılımlı Organizasyonlar Listesi (EK-8B)”nde yer alan fuar, kongre, konferans, seminer, festival ve benzeri etkinliklere yönelik katılım giderlerinin desteklenmesine ilişkin başvurular, etkinliğin gerçekleştirilmesini müteakip bahsi geçen kuruluşlar tarafından “Bireysel Katılım Desteği Başvuru Belgeleri (EK-8)” ile birlikte incelemeci kuruluşa yapılır.

(2) Ulaşımın, etkinliğe gidiş sürecinde etkinliğin başlangıç tarihinden en erken 5 (beş) gün önce Türkiye’den etkinliğin düzenlendiği ülkeye; etkinlikten dönüş sürecinde ise etkinliğin bitiş tarihinden itibaren en geç 5 (beş) gün sonra etkinliğin düzenlendiği ülkeden Türkiye’ye olması gerekir. Seyahate ilişkin olarak yapılması zorunlu yurt içi ve yurt dışı aktarma ve bağlantılar destek kapsamındadır.

(3) Katılımcının destek kapsamındaki birden fazla etkinliğe katılımı ve her etkinlikte aynı kişilerce temsil edilmesi halinde; ulaşım giderlerinin desteklenebilmesi için ilgili şehir/ülkeye gidiş tarihinin bir önceki etkinliğin bitiş tarihinden en geç 5 (beş) gün sonra olması gerekir.

(4) Yararlanıcı, işbirliği kuruluşları veya ilgili olabilecek diğer kurum ve kuruluşların teklifi üzerine veya re’sen Genel Müdürlükçe uygun görülen etkinlikler, “Desteklenen Bireysel Katılımlı Organizasyonlar Listesi (EK-8B)”ne dâhil edilir, uygun görülmeyen etkinlikler listeden çikartılır. Anılan liste, Bakanlık internet sitesinde ilan edilir.

(5) İşbirliği kuruluşları veya yararlanıcıların etkinlik katılımında en fazla 2 (iki) temsilcisinin kişi başı günlük 1.800 (bin sekiz yüz) TL’ye kadar konaklama (oda ve kahvaltı) giderleri karşılanır.

(6) Bu madde kapsamında, fiziki olarak düzenlenen etkinlikler için yer kirası, sigorta, nakliye, kayıt ücretleri ve 25 (yirmi beş) m²’ye kadar stant harcamaları ile yararlanıcı/işbirliği kuruluşunun en fazla 2 (iki) temsilcisinin ekonomi sınıfı gidiş-dönüş ulaşım giderleri; sanal ortamda düzenlenen etkinlikler için ise katılım ve kayıt ücretleri desteklenir.

(7) Stant harcamaları; standın tasarımı, konstrüksiyonu, kurulumu ile raf, ışıklandırma, internet, elektrik, temizlik, halı, masa, sandalye gibi stant ile ilgili harcamaları içermekte olup güvenlik, hostes ve tercümanlık gibi stant ile doğrudan ilgili olmayan harcamaları içermez.

(8) Bu madde kapsamında, yararlanıcı/işbirliği kuruluşu başına bir takvim yılı içinde en fazla 10 (on) katılım desteklenir.

(9) “Desteklenen Bireysel Katılımlı Organizasyonlar Listesi (EK-8B)”ne fuar/kongre/konferans/seminer/festival vb. eklenebilmesi için söz konusu organizasyonun;

- a) Uluslararası (katılımcı/ziyaretçi) nitelikli,
- b) Sanal ve/veya fiziki stant ile katılım sağlanabilen,
- c) Kurumsal bir internet sitesine sahip

olması gerekir.

(10) “Desteklenen Bireysel Katılımlı Organizasyonlar Listesi (EK-8B)”ne etkinlik ekleme taleplerinin, etkinliğin başlangıcından en geç 1 (bir) ay önce Genel Müdürlüğe iletilmesi gerekir.

Fuar alanı yapım desteği

MADDE 9- (1) İşbirliği kuruluşları veya yararlanıcılar tarafından yurt içindeki fuar alanı yapımı, alan büyütülmesi, revize edilmesi gibi faaliyetlere ilişkin alınacak kredilere yönelik giderlerin desteklenebilmesi için söz konusu banka kredisinin alımı öncesinde “Fuar Alanı Yapım Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-9B)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılması gerekir.

(2) Yararlanıcılar için yürütülen ön onay değerlendirme sürecinde, incelemeci kuruluş tarafından Genel Müdürlüğün değerlendirmesinin alınması esastır.

(3) Ön onay alınan proje ile ilgili olarak herhangi bir değişiklik yapılması halinde işbirliği kuruluşu veya yararlanıcı, söz konusu değişiklik hakkında, değerlendirilmek üzere gerekçesi ile birlikte bildirim yapar.

(4) Kredi ödemelerinin başlamasını müteakip işbirliği kuruluşu veya yararlanıcı tarafından “Fuar Alanı Yapım Desteği Başvuru Belgeleri (EK-9)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılır.

(5) Desteklenecek krediler sabit faizli, eşit taksitli olarak düzenlenmelidir.

(6) İşbirliği kuruluşları veya yararlanıcılar tarafından alınacak kredilerin kamu ya da kamu katılım bankalarından kullanılması esastır. Kredinin kamu katılım bankalarından kullanılması durumunda faiz olarak, teklif geri ödeme planındaki kâr oranı tutarı değerlendirilir.

(7) Bu destek kapsamında, sadece doğrudan kredi faiz tutarı dikkate alınarak destek ödemeleri yapılır. Fon, vergi, sigorta ve benzeri diğer harcamalar desteklenmez.

(8) Destek başvurusu yapılabilmesi için fuar alanı yapımı, alan büyütülmesi, revize edilmesi gibi faaliyetlere fiilen başlanmış olması esastır. Söz konusu faaliyetlerdeki ilerlemenin tespiti amacıyla Bakanlıkça yerinde inceleme yapılabilir.

(9) Faiz desteği, desteğe konu edilen ilk kredi geri ödeme tarihinden itibaren en fazla 5 (beş) yıl boyunca verilir. Bu tarihten önceki döneme ait kredi geri ödemeleri desteklenmez.

Sektörel nitelikli uluslararası yurt içi fuar organizasyon desteği

MADDE 10- (1) Yararlanıcılar veya işbirliği kuruluşları tarafından yurt içinde ana organizatör olarak düzenlenen ve “Desteklenen Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi Fuarlar Listesi (EK-10D)”nde yer alan yurt içi fuarlara uluslararası düzeyde katılım ve ziyaretin artırılması amacıyla fuar öncesinde ve fuar esnasında gerçekleştirilecek etkinliklerin giderleri bu madde kapsamında desteklenir.

(2) Etkinlik programı giderlerinin desteklenebilmesi için etkinliğin başlangıç tarihinden en az 2 (iki) ay önce “Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi Fuar Organizasyon Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-10B)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılması gerekir. İncelemeci kuruluş programın başlangıç tarihinden 1 (bir) ay önce mevcut başvuru belgeleri üzerinden değerlendirme yapar ve desteklenmesi uygun görülen fuarı, “Desteklenen Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi Fuarlar Listesi (EK-10D)”ne ekler. Ön onay verilmeyen etkinlik programı desteklenmez.

(3) “Desteklenen Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi Fuarlar Listesi (EK-10D)”ne eklenebilmesi için söz konusu fuarın;

- a) Konusu itibarıyla sektörel nitelikli olması,
- b) Uluslararası (katılımcı/ziyaretçi) nitelikte,
- c) TOBB internet sitesinde ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan yıllık yurt içi fuar takviminde yer alması,
- ç) Yabancı ziyaretçi sayısının toplam ziyaretçi sayısına oranının en az %5 olması,
- d) Doğrudan yabancı katılımcı sayısının toplam katılımcı sayısına oranının en az %10 olması,
- e) Kurumsal bir internet sitesine sahip olması

gerekir.

(4) Bu madde kapsamında; gala/özel sergi/gösteri/basın tanıtımı/seminer/konferans/oyun gösterimi vb. etkinlik programlarına yönelik olarak;

- a) Teknik giderler (alan kiralama, konstrüksiyon, düzenleme, ilgili teknik araç ve gereçlerin kira giderleri)
- b) Gösteri giderleri,
- c) Tercümanlık giderleri,
- ç) Görsel, yazılı ve işitsel tanıtım giderleri,
- d) Katalog, broşür ve tanıtım malzemeleri giderleri,
- e) Fuar konusu sektörler ile ilgili seminer, basın toplantısı veya duyuru giderleri

desteklenir.

(5) Etkinliğin gerçekleştirilmesinin ardından, yararlanıcılar veya işbirliği kuruluşlarınca “Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi Fuar Organizasyon Desteği Başvuru Belgeleri (EK-10)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılması gerekir.

(6) Fuar öncesinde gerçekleştirilecek etkinliklerin, fuarın başlangıç tarihinden en erken 5 (beş) gün öncesinde başlatılması gerekir.

(7) Etkinliğe ilişkin sponsorluk alınması durumunda, bu durumun etkinlik başlamadan önce incelemeci kuruluşa beyan edilmesi gerekir.

(8) Bu madde kapsamında desteklenecek yararlanıcı ve işbirliği kuruluşları, diğer organizatörlerle ortak yapacakları ana organizatörlük faaliyetlerinde, ortaklık oranında desteklenir.

(9) Etkinliğin ve fuarın değerlendirilmesine yönelik olarak Bakanlıkça gözlemci görevlendirilebilir.

Yurt dışı fuar organizasyon desteği

MADDE 11- (1) Yararlanıcılar veya işbirliği kuruluşlarınca yurt dışında ana organizatör olarak düzenlenen ve “Desteklenen Yurt Dışı Fuar Organizasyon Listesi (EK-11D)”nde yer alan fuarlara ilişkin etkinliklerin giderleri bu madde kapsamında desteklenir.

(2) Etkinlik programı giderlerinin desteklenebilmesi için etkinliğin başlangıç tarihinden en az 2 (iki) ay önce “Yurt Dışı Fuar Organizasyonu Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-11B)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılması gerekir. İncelemeci kuruluş programın başlangıç tarihinden 1 (bir) ay önce mevcut başvuru belgeleri üzerinden değerlendirme yapar ve desteklenmesi uygun görülen fuarı, “Desteklenen Yurt Dışı Fuar Organizasyon Listesi (EK-11D)”ne ekler. Ön onay verilmeyen etkinlik programı desteklenmez.

(3) “Desteklenen Yurt Dışı Fuar Organizasyon Listesi (EK-11D)”ne eklenebilmesi için söz konusu fuarın;

- a) Uluslararası (katılımcı/ziyaretçi) nitelikte,
- b) Kurumsal bir internet sitesine sahip,
- c) Katılımcı sayısı en az 100 (yüz),
- ç) Yabancı katılımcı sayısının toplam katılımcı sayısına oranının en az % 5

olması gerekir.

(4) Yararlanıcılar veya işbirliği kuruluşlarınca, yurt dışı fuarın döviz kazandırıcı özelliğinin artırılması amacıyla yurt dışında fuar öncesinde ve fuar esnasında gerçekleştirilecek gala / özel sergi / gösteri / basın tanıtımı / seminer / konferans / oyun gösterimi vb. etkinlik programlarına yönelik olarak;

- a) Teknik giderler (alan kiralama, konstrüksiyon, düzenleme, ilgili teknik araç ve gereçlerin kira giderleri)
- b) Gösteri giderleri,
- c) Tercümanlık giderleri,
- ç) Görsel, yazılı ve işitsel tanıtım giderleri,
- d) Katalog, broşür ve tanıtım malzemeleri giderleri,
- e) Fuar konusu sektörler ile ilgili seminer, basın toplantısı veya duyuru giderleri

desteklenir.

(5) Fuar öncesinde gerçekleştirilecek etkinliklerin, fuarın başlangıç tarihinden en erken 5 (beş) gün öncesinde başlatılması gerekir.

(6) Etkinliğin gerçekleştirilmesinin ardından, yararlanıcılar veya işbirliği kuruluşlarınca “Yurt Dışı Fuar Organizasyon Desteği Başvuru Belgeleri (EK-11)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılması gerekir.

(7) Bu madde kapsamında desteklenecek yararlanıcı ve işbirliği kuruluşları, diğer organizatörlerle ortak yapacakları ana organizatörlük faaliyetlerinde, ortaklık oranında desteklenir.

(8) Etkinliğin ve fuarın değerlendirilmesine yönelik olarak Bakanlıkça gözlemci görevlendirilebilir.

Ürün yerleştirme desteği

MADDE 12- (1) Yurt dışında gösterimi yapılan sinema filmi, belgesel, dizi, animasyon filmi ve program formatı ile dijital oyunlardaki ürün yerleştirme giderlerinin desteklenmesine ilişkin başvurular, dijital oyunların yurt dışında satışa sunulmasını; anılan diğer yapımların ise yurt dışında gösterime girmesini müteakip ürün yerleştirme yaptıran yararlanıcı veya işbirliği kuruluşu tarafından “Ürün Yerleştirme Desteği Başvuru Belgeleri (EK-12)” ile birlikte incelemeci kuruluşa yapılır.

(2) Yararlanıcıların ve işbirliği kuruluşlarının ürün yerleştirme giderlerinin desteklenebilmesi için harcama yapılmadan önce “Ürün Yerleştirme Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-12B)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılması ve ön onay alınması gerekir. Ön onay verilmeyen ürün yerleştirme giderleri desteklenmez.

(3) Yapılan ürün yerleştirme faaliyeti ile doğru hedef kitleye ulaşılması, uygun bir yapımın/dijital oyunun seçilmesi ve tanıtım/pazarlama amaçlı mesajın etkin iletişim yöntemleri kullanılarak verilmesi bu madde kapsamındaki desteklerden yararlanılması açısından esastır.

(4) Destek başlangıcı olarak ilk destek ödemesine konu olan faaliyetin başlangıç tarihi esas alınacak olup destek süresi, bu tarihten itibaren 5 (beş) yıl sonra biter. Bu tarihten önceki döneme ait faaliyetler desteklenmez.

Sektörel alım heyeti/ sektörel ticaret heyeti programları desteği

MADDE 13- (1) İşbirliği kuruluşları tarafından düzenlenen, yol hariç azami 10 (on) gün süreyle gerçekleştirilecek sektörel alım heyeti ve sektörel ticaret heyeti programlarına yönelik giderlerin desteklenebilmesi için işbirliği kuruluşunun programın başlangıç tarihinden en az 2 (iki) ay önce “Sektörel Alım Heyeti / Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-13B)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapılması gerekir. İncelemeci kuruluş programın başlangıç tarihinden 1 (bir) ay önce mevcut başvuru belgeleri üzerinden değerlendirme yapar. Ön onay verilmeyen heyet programları desteklenmez.

(2) Programın gerçekleştirilmesini müteakip destek başvuruları, işbirliği kuruluşu tarafından “Sektörel Alım Heyeti / Sektörel Ticaret Heyeti Programları Desteği Başvuru Belgeleri (EK-13)” ile birlikte incelemeci kuruluşa yapılır.

(3) Fiziki olarak gerçekleştirilen heyet organizasyonlarında, işbirliği kuruluşlarının;

a) Sektörel alım heyetleri için, organizasyona katılım sağlayan yabancı katılımcıların; sektörel ticaret heyetleri için ise, organizasyonu yapan işbirliği kuruluşunun ve organizasyona katılım sağlayan yararlanıcı/işbirliği kuruluşlarının en fazla 2 (iki)'şer temsilcisinin; uluslararası ve/veya şehirlerarası ekonomi sınıfı ulaşım ve transfer giderleri ile temsilci başına günlük 1.800 (bin sekiz yüz) TL'ye kadar konaklama (oda ve kahvaltı) giderleri,

b) Tercümanlık giderleri (en fazla 3 (üç) tercüman),

c) Toplantı ve ikili görüşme organizasyon giderleri (yer kirası, ilgili teknik araç ve gereçlerin kira giderleri),

ç) Görsel, yazılı ve işitsel tanıtım giderleri,

d) Katalog, broşür ve tanıtım malzemeleri giderleri,

e) Etkinliklere ilişkin kayıt ücretleri,

f) Onaylanan sektörel ticaret heyetleri kapsamındaki ön heyet giderleri (Ön heyet kapsamında, yurt dışında görevlendirilen en fazla 2 (iki) işbirliği kuruluşu/yararlanıcı temsilcisinin ulaşım giderleri ve yol hariç en fazla 3 (üç) gün olmak üzere konaklama giderleri, bu fıkranın (a) bendinde belirtilen koşullarda desteklenir.)

desteklenir.

(4) Sanal olarak gerçekleştirilen heyet organizasyonlarında, işbirliği kuruluşlarının;

a) Heyetin tanıtımına yönelik görsel, yazılı, işitsel medya ve internet/diğer dijital mecralardaki reklam/tanıtım giderleri,

b) Heyetin planlaması ve koordinasyonuna yönelik giderler,

c) Eşleştirme ve ikili iş görüşmelerinin organizasyonuna ilişkin giderler,

ç) Sanal heyet faaliyetinin gerçekleştirildiği platformlara ödenen ücretler,

d) Tercümanlık giderleri (en fazla 3 (üç) tercüman)

desteklenir.

(5) En az 5 (beş) yararlanıcının/işbirliği kuruluşunun katılım sağladığı sektörel ticaret heyeti programları desteklenir. Sektörel alım heyeti programlarında, katılımcı sayısında sınırlama bulunmamaktadır.

(6) Sektörel alım heyeti programı yabancı katılımcılarının ve sektörel ticaret heyeti programı yararlanıcılarının/işbirliği kuruluşlarının, heyet programı dışındaki bir etkinlik sebebiyle heyet güzergâhından farklı bir güzergâhta kullandığı ulaşım araçlarına ait harcamaları destek kapsamında değerlendirilmez.

(7) Sektörel ticaret heyeti yararlanıcılarının/işbirliği kuruluşlarının heyetin başlangıç tarihinden 1 (bir) gün önceki ve heyetin bitiş tarihinden 1 (bir) gün sonraki, sektörel alım heyeti katılımcılarının ise heyetin başlangıç tarihinden en fazla 3 (üç) gün önceki ve heyetin bitiş tarihinden en fazla 3 (üç) gün sonraki ulaşım harcamaları desteklenir. Sektörel ticaret heyeti kapsamındaki yararlanıcıların/işbirliği kuruluşlarının gidiş-dönüş tarihlerinin, söz konusu tarihlerden farklı olması ya da heyet ile aynı güzergâhı kullanmamaları halinde, daha düşük tutarda olması şartıyla destek kapsamındaki emsal ulaşım harcaması, yararlanıcının/işbirliği kuruluşunun ulaşım harcaması olarak kabul edilir ve desteklenir.

(8) Ulaşım ve konaklama giderlerinin desteklenebilmesi için sektörel ticaret heyetinde yararlanıcı/işbirliği kuruluşu temsilcisinin, sektörel alım heyetinde ise katılımcının programın tamamına katılım sağlaması gerekir.

(9) Ön onay verilen programın katılımcı listesine ilişkin değişiklikler program başlangıç tarihinden önce, diğer değişiklikler ise değerlendirilmek üzere programın başlangıç tarihinden en geç 7 (yedi) gün önce incelemeci kuruluşa bildirilir. Bahsi geçen süreler içinde bildirilmeyen değişiklikler değerlendirmeye alınmaz. Bununla birlikte haklı sebeplerin varlığı halinde işbirliği kuruluşu söz konusu hususları, ilgili belgelerle birlikte değerlendirilmek üzere sunabilir.

(10) Aralarında organik bağ olan şirketlerin birbiri yerine heyete katılımı destek kapsamında değerlendirilmez.

(11) Sektörel ticaret heyeti başvurularının destek kapsamına alınması için söz konusu faaliyete ilişkin ilgili Ticaret Müşaviri/Ataşesi/Bakanlık temsilcisinden görüş alınması gerekmektedir. Faaliyetin destek kapsamına alınmasında Genel Müdürlük yetkilidir.

Yarışma ve etkinlik desteği

MADDE 14- (1) İşbirliği kuruluşları tarafından döviz kazandırıcı hizmet sektörlerinin rekabet gücünün geliştirilmesine, sektörün hizmet standartlarının yükseltilmesine, hizmet ihracatının yurt içindeki farkındalığının artırılmasına ve uluslararası alanda markalaşmasına yönelik olarak düzenlenen yarışma veya etkinliklere ilişkin giderlerin desteklenebilmesi için yarışma/etkinlik programının başlangıç tarihinden en az 2 (iki) ay önce anılan kuruluşun “Yarışma ve Etkinlik Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-14B)” ile birlikte incelemeci kuruluşa başvuru yapması ve ön onay alması gerekir. İncelemeci kuruluş programın başlangıç tarihinden 1 (bir) ay önce mevcut başvuru belgeleri üzerinden değerlendirme yapar. Ön onay verilmeyen yarışmalar/etkinlikler desteklenmez.

(2) Ön onay alınan yarışma/etkinlik programı ile ilgili olarak herhangi bir değişiklik yapılması halinde söz konusu değişiklik hakkında, değerlendirilmek üzere gerekçesi ile birlikte incelemeci kuruluşa bildirimde bulunulur.

(3) Yarışma/etkinliğin gerçekleştirilmesini müteakip destek başvuruları, “Yarışma ve Etkinlik Desteği Başvuru Belgeleri (EK-14)” ile birlikte incelemeci kuruluşa yapılır.

(4) Bu madde kapsamında;

a) Organizasyona katılım sağlayan davetli kurum/kuruluş/şirketlerin en fazla 2 (iki)’şer temsilcisinin uluslararası ve/veya şehirlerarası ekonomi sınıfı ulaşım ve transfer giderleri,

b) Organizasyona katılım sağlayan davetli kurum/kuruluş/şirketlerin en fazla 2 (iki)’şer temsilcisinin kişi başına günlük 1.800 (bin sekiz yüz) TL’ye kadar konaklama (oda ve kahvaltı) giderleri,

c) Tercümanlık giderleri,

ç) Yarışma/etkinlik organizasyon giderleri (yer kirası, ilgili teknik araç ve gereçlerin kira giderleri),

d) Görsel, yazılı ve işitsel tanıtım giderleri,

e) Katalog, broşür ve tanıtım malzemeleri giderleri

desteklenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Ortak Hükümler

Yararlanıcı başvuru kriterleri

MADDE 15- (1) Başvuruda bulunacak olan yararlanıcıların destek kapsamında değerlendirilmeleri için aşağıda yer alan şartları sağlamaları esastır:

- a) Hizmet İhracatçıları Birliği'ne üye olması
- b) İlk destek başvuru tarihinden önceki son 2 (iki) yıl içinde her bir yıla ilişkin ticari faaliyet gelirlerinin en az %51'ini fuarcılık hizmet gelirlerinden elde etmesi
- c) Ticaret odalarına 82.30.02 (ana faaliyet/NACE) meslek koduyla kayıtlı olması
- ç) Türkçe ve İngilizce zorunlu olmak üzere en az 2 (iki) dilde hazırlanmış güncel internet sitesine sahip olması
- d) Türkiye'de fiziksel ofis sahibi olması
- e) TOBB Fuar Düzenleme Yetki Belgesi olması
- f) Son takvim yılında; yabancı katılımcı sayısının toplam katılımcı sayısına oranı en az %10 veya yabancı katılımcıya tahsis edilen net metrekaare stant alanı büyüklüğünün toplam alanın en az %10'u olan 1 (bir) uluslararası fuar düzenlemiş olması

(2) Bu maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen şartların sağlandığına ilişkin belgelerin her takvim yılındaki ilk destek başvurusu sırasında sunulması yeterlidir.

(3) Franchising birimleri destek kapsamında değerlendirilmeye alınmaz.

İlave destek oranları

MADDE 16- (1) Bu Genelgenin 4, 6, 7, 8 ve 11 inci maddelerinde (tescil ve koruma desteği, birim desteği, reklam, tanıtım ve pazarlama desteği, bireysel katılım desteği, yurt dışı fuar organizasyon desteği) belirtilen faaliyetlerin Genel Müdürlükçe belirlenen "Hedef ve Öncelikli Ülkeler Listesi (EK-3)"nde yer alan ülkelere yönelik gerçekleştirilmesi halinde destek oranı 10 (on) baz puan artırılarak uygulanabilir.

(2) Bu Genelgenin 5 inci maddesinde yer verilen pazara giriş belgelerine ilişkin destek oranları; iklim değişikliğini azaltma, iklim değişikliğine uyum ile kirliliğin önlenmesi ve kontrol altına alınmasına yönelik pazara giriş belgeleri bakımından 10 (on) baz puana kadar artırılarak uygulanabilir.

(3) Faaliyetin birden çok ülkeyi kapsamaması durumunda, söz konusu ülkelerin tamamının "Hedef ve Öncelikli Ülkeler Listesi (EK-3)"nde yer alması şartıyla ilave destek oranı uygulanabilir.

(4) Bu Genelgenin 4 üncü maddesinde (tescil ve koruma desteği) düzenlenmiş olan destek unsurları için tescil/koruma belgesinin düzenlenme tarihi, 6 ncı ve 7 nci maddelerinde (birim desteği, reklam, tanıtım ve pazarlama desteği) düzenlenen destek unsurları için ödeme belgesi tarihi, 8 inci ve 11 inci maddelerinde (bireysel katılım desteği, yurt dışı fuar organizasyon desteği) yer alan destek unsurları için faaliyet bitiş tarihi esas alınmak suretiyle söz konusu tarihlere geçerli olan hedef ve öncelikli ülkeler listesinde yer alan ülkeler için ilave destek oranı uygulanabilir.

Destek başvurusu

MADDE 17- (1) Karar kapsamındaki desteklerden yararlanılabilmesi için destek başvurusuna konu faaliyet ve ödemenin Kararın yürürlüğe giriş tarihinden sonraki bir tarihte gerçekleştirilmesi esastır.

(2) Bu Genelgenin 8, 10, 11, 13 ve 14 üncü maddelerinde (bireysel katılım desteği, sektörel nitelikli uluslararası yurt içi fuar organizasyon desteği, yurt dışı fuar organizasyon desteği, sektörel alım heyeti/sektörel ticaret heyeti programları desteği, yarışma ve etkinlik desteği) düzenlenmiş olan destek unsurlarından yararlanılabilmesi için destek başvurusu faaliyetin bitiş tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içerisinde yapılır.

(3) Bu Genelgenin 4, 6, 7, 9 ve 12 nci maddelerinde (tescil ve koruma desteği, birim desteği, reklam, tanıtım ve pazarlama desteği, fuar alanı yapım desteği, ürün yerleştirme desteği) düzenlenmiş olan destek unsurlarından yararlanılabilmesi için destek başvurusu, ödemenin gerçekleştirilmesinden itibaren en geç 6 (altı) ay içerisinde yapılır.

(4) Bu Genelgenin 5 inci maddesinde (pazara giriş belgeleri desteği) düzenlenmiş olan destek unsurundan yararlanılabilmesi için destek başvurusu belgenin düzenlenme tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içerisinde yapılır.

(5) Destek başlangıcı olarak; 6, 7 ve 12 nci maddelerinde (birim desteği, reklam, tanıtım ve pazarlama desteği, ürün yerleştirme desteği) yer alan desteklere ilişkin ilk destek ödemesine konu olan faaliyetin başlangıç tarihi esas alınacak olup destek süresi, bu tarihten itibaren 5 (beş) yıl sonra biter. Bu tarihten önceki döneme ait faaliyetler desteklenmez.

(6) Destek başvurusu kapsamında yapılan inceleme neticesinde tespit edilen eksik bilgi ve belgelerin, söz konusu eksikliğin tebliğinden itibaren en geç 3 (üç) ay içerisinde ibraz edilmesi gerekir. Bu süre içinde tamamlanmayan eksiklikler, destek başvurusunun sonuçlandırılmasında dikkate alınmaz.

(7) Yararlanıcılar ve işbirliği kuruluşları, “Temel Bilgi ve Belgeler (EK-1)”i bir defaya mahsus olmak üzere incelemeci kuruluşa iletir. Yararlanıcı ve işbirliği kuruluşu, güncelliğini yitiren veya değişen bilgi ve belgeleri yeniler.

(8) İncelemeci kuruluşa ibrazı zorunlu destek başvuru belgeleri ile incelemeci kuruluş tarafından ibrazı talep edilen her türlü bilgi ve belgenin, başvuru sahibine ait KEP adresi aracılığıyla incelemeci kuruluşun KEP adresine iletilmesi gerekir. İncelemeci kuruluş başvuru sahibine yapacağı bildirimleri KEP adresi aracılığıyla yapar. İncelemeci kuruluş kayıtlarındaki adreslerin/KEP adreslerinin güncel halde tutulması başvuru sahibinin yükümlülüğündedir.

(9) KEP aracılığıyla iletilen belgelerden her birinin başvuru sahibini temsile yetkili kişi/kişiler tarafından 23/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı “Elektronik İmza Kanunu” standartlarına uygun nitelikli elektronik sertifika kullanılarak oluşturulan elektronik imza ile imzalanması ve elektronik imzalı dokümanların dosya uzantılarının .pdf veya .pdf.imz olması zorunludur.

(10) Bu maddenin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarında belirtilen şekilde yapılmayan başvurular değerlendirmeye alınmaz.

(11) Elektronik imza usulüne uygun iletilmeyen ön onay başvuruları, bu Genelgede belirtilen başvuru süresi şartının karşılanıyor olması kaydıyla değerlendirmeye alınır; ancak söz

konusu ön onaya konu faaliyete ilişkin destek başvurusuna dair hak ediş ödemesinin yapılabilmesi için, ön onay başvurusunun e-imza usulüne uygun olarak iletilmiş olması gerekir.

(12) İncelemeci kuruluş, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde, bildirimlerini KEP adresi aracılığıyla yapar. Elektronik yolla tebligat, bildirimün yararlanıcıların/işbirliği kuruluşlarının elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

(13) Destek başvurularında, 19/3/2011 tarihli ve 27879 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan Yapılan Ödemelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesi uyarınca, orijinal evrakın incelemeci kuruluşa ibrazı aranmaz. Destek ödemesine konu belgelerin eksiksiz bir şekilde muhafaza yükümlülüğü ve denetime karşı sorumluluğu, destek başvurusunda bulunulmasından itibaren 10 (on) yıl boyunca yararlanıcıya/işbirliği kuruluşuna aittir.

(14) İngilizce haricindeki yabancı dillerde düzenlenen belgelerin yeminli tercüman tarafından Türkçe tercümelerinin yapılması gerekir. İncelemeci kuruluş tarafından gerekli görülmesi halinde İngilizce olarak düzenlenen belgelerin de yeminli tercüman tarafından yapılmış Türkçe tercümesi istenebilir.

(15) Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğinin onayına tabi olan belgelerde, Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği belge asıllarını görerek, yeminli tercümanlar tarafından tercüme edilmiş belgeleri onaylayabilir. Bu durumda, belge aslının onaylanması şartı aranmaz.

(16) Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğinin bulunmadığı yerler ile Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğinin bulunduğu ancak kadroların münhal olduğu yerlerde, Bakanlıkça görevlendirilen Bakanlık Temsilcisi, Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği onayı gerektiren evrakı onaylar. Bakanlıkça görevlendirilen Bakanlık Temsilcisinin de bulunmadığı durumlarda Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği onayı gerektiren evrakı ülkede faaliyet gösteren diğer Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği onaylar. Yerinde inceleme/onaylamaya ilişkin hususları belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Destek ödeme esasları

MADDE 18- (1) İncelemenin sonuçlanmasını müteakip destek ödemesi yapılabilmesi için başvuru sahibi yararlanıcının veya işbirliği kuruluşunun, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcu bulunup bulunmadığı incelemeci kuruluş tarafından sorgulanır. Gerek görülmesi halinde, borç durumuna ilişkin belgenin, yararlanıcı veya işbirliği kuruluşu tarafından temin edilmesi talep edilir.

(2) Yararlanıcı veya işbirliği kuruluşunun anılan kurumlara vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair belge ya da borçları yeniden yapılandırılmış ise yeniden yapılandırma sözleşmesine uyulduğuna ilişkin belgenin temin edilmesini müteakip, hak ediş miktarı hesaplanır.

(3) Destek ödemesi yapılacak yararlanıcı/işbirliği kuruluşunun, borcunun bulunduğu tespit edilmesi halinde mahsup işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Ödenecek hak ediş tutarının borçların tamamını karşılaması halinde her iki kuruma ilgili tutar gönderilir. Bakiye varsa yararlanıcı/işbirliği kuruluşuna ödeme yapılır.

b) Ödenecek hak ediş tutarının borçların tamamını karşılamaması halinde ise borç durumunu gösterir belgelerde yer alan tutarların hak edişe orantılanması suretiyle her iki kuruma dağıtım yapılır.

c) Mahsup işlemi gerçekleşmeden her iki kurumdan birisi tarafından haciz konulmuşsa, haczi koyan kurumun alacağının tamamı ödenir. Hacedilen tutarın ilgili kuruma gönderilmesinden önce diğer kurum tarafından da haciz konulması halinde ise ilk haczi koyan kurumun alacağının tamamı ödenir. Bakiye varsa koyduğu hacze istinaden diğer kuruma gönderilir.

Çeşitli hükümler

MADDE 19- (1) Bu Genelge kapsamındaki destek unsurlarından yararlanılabilmesi için harcamayı gerçekleştiren yararlanıcı ile hizmeti veren/faturayı düzenleyen/kiraya veren/istihdam edilen tarafın ilişkili kişi bağının olmaması gerekir. Destek başvurularına konu harcama belgelerinde ilişkili kişi bağının olması halinde, yararlanıcının söz konusu ilişkinin kapsamı ile ilgili olarak incelemeci kuruluşu beyanda bulunması zorunludur.

(2) “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca Alım Satıma Konu Olmayan Bilgi Amaçlı Kur Tablosunda” yer almayan ülke para birimleri çevrilirken “www.oanda.com” sitesi kurları esas alınır.

(3) Bu Genelge kapsamında gerçekleştirilen sosyal ağ reklamları ile arama motorlarında gerçekleştirilen reklamlara ilişkin ödemelerin ay bazında üçten fazla olması halinde, ödeme tutarları Türk Lirasına çevrilirken ilgili ayın on beşinci gününün, on beşinci günün iş gününe rastlamaması halinde ise izleyen ilk iş gününün kuru esas alınır.

(4) Ödemelerin; yararlanıcı/işbirliği kuruluşu tarafından bankacılık kanalı ile gerçekleştirilmesi esastır.

(5) Ödeme belgesi üzerinde sadece işlem tarihinin yer alması durumunda işlem tarihi, hem işlem hem de valör tarihinin yer alması durumunda valör tarihi esas alınır.

(6) Uluslararası standartlarda bankacılık sisteminin yerleşmediği ülkelerde bankacılık sistemi dışında yapılan ödemelerin desteklenebilmesi için, ilgili Ticaret Müşavirliğinin/Ataşeliğinin ödeme belgesinin o ülke şartlarında muteber olduğuna ilişkin onayı gerekir.

(7) Yurt dışında düzenlenen banka ödeme belgelerinin Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği tarafından onaylanması halinde banka onayı aranmaz.

(8) Ödemenin, yararlanıcılar ve işbirliği kuruluşlarının ortağı, çalışanı veya harcama yapma yetkisi verilen şirket/kuruluşun imza sirkülerinde belirtilen kişiler tarafından yapılması halinde, bahse konu ödemenin bankacılık kanalı ile gerçekleştirilmiş olması ve söz konusu ortaklık/istihdam/harcama yetkisi bağına ilişkin kanıtlayıcı belgelerin sunulması zorunludur.

(9) Yurt dışı birim desteğine ilişkin ödemeler başvuru sahibi ile organik bağı bulunan yurt dışı şirket/kuruluş tarafından gerçekleştirilebilir. Yurt dışı şirket/kuruluş tarafından

gerçekleştirilen ödemelerde destek ödeme tutarının hesaplanmasında, yararlanıcı veya işbirliği kuruluşunun yurt dışı ortaklık oranı dikkate alınır.

(10) Yurt içinden temin edilen tanıtım malzemelerinin yurt dışına gönderildiğinin gümrük beyannameleri (bedelsiz veya iz bedeli üzerinden düzenlenmesi gerekir), miktar bazında detaylı olarak düzenlenmiş kurye, kargo faturaları veya uygun mahiyete sahip belgeler ile tevsiki zorunludur.

(11) Bu Genelgenin 8 inci maddesinde (bireysel katılım desteği) düzenlenen destek unsurlarına ilişkin belgeler ile arama motoru ve sosyal medya reklamları kapsamında elektronik ortamda kontrol edilebilen belgeler hariç olmak üzere; yurt dışında düzenlenen belgeler içerik, doğruluk ve rayice uygunluk açısından ilgili Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğinin onayına tabidir.

(12) Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği tarafından onaylanması uygun görülen belgelerin üzerine “5448 sayılı Karar çerçevesinde onaylanmıştır” şerhinin düşülmesi, imzalanması, isim, soyadı ve tarih yazılması gerekir. Birden fazla sayfayı içeren belgelerde söz konusu şerhin kaç sayfayı kapsadığı belirtilerek sadece ilk ya da son sayfada yer alması ve diğer sayfalarda ise Ticaret Müşaviri/Ataşesi/Bakanlık Temsilcisinin parafının bulunması yeterlidir. Belgenin fotokopisi üzerinde işlem yapılması halinde, belgenin aslı görüldükten sonra “aslı görülmüştür” ibaresi eklenerek onay işlemi yapılır.

(13) Harcamaya ilişkin belgelerin düzenlendiği ülke ile faaliyetin gerçekleştiği ülke farklı ise harcama belgelerinin onayı, söz konusu belgelerin düzenlendiği ülkede bulunan Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği tarafından gerçekleştirilir. İlgili Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği faaliyetin gerçekleştirildiği ülkede bulunan Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği ile irtibata geçerek faaliyete ilişkin bilgi alır. Düzenlenen bir sözleşmede hizmet alınan taraf yabancı ise söz konusu sözleşme, yabancı şirketin yerleşik olduğu ülkedeki Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği tarafından onaylanır.

(14) Taraflarca imzalanarak karşılıklı olarak elektronik ortamda iletilen sözleşmeler; başvuru sahibi yararlanıcı veya işbirliği kuruluşunu temsile yetkili kişinin ıslak imzasını taşıması şartıyla asıl olarak kabul edilir. Ayrıca hizmet sunanlar tarafından tüm kullanıcılar/hizmet alanlar için işin genel hüküm ve koşulları ile hizmet şartlarını belirlemek amacıyla standart olarak düzenlenerek ilgili internet sitesinde yayımlanan belgeler sözleşme olarak kabul edilir ve bu sözleşmelerde imza aranmaz.

(15) Desteğe konu faaliyete ilişkin olarak alınan faturalarda, söz konusu faaliyetin niteliğinin belirlenebilir olması gerekir. Destek talebinde bulunulan faaliyet ile fatura arasında ilişki kurulamaması durumunda söz konusu harcama desteklenmez.

(16) Bu Genelgede belirtilen tanıtım faaliyetleri kapsamında sunulan faturalarda, faaliyetin türü, içeriği, bedeli, tarihi gibi hususlarda yeterli bilgi olması halinde ayrıca sözleşme aranmaz.

(17) Bu Genelgede belirtilen tanıtım faaliyetleri kapsamında;

- a) Ulaşım ve konaklama giderleri,
- b) Tanıtım malzemelerinin nakliye bedelleri,
- c) Türkçe yapılan tanıtım harcamaları,
- ç) Yurt içine yönelik tanıtım harcamaları,

- d) Yurt dışında Türkçe yayın yapan yayın organlarında yayınlanan tanıtım harcamaları,
e) Arama motoru optimizasyonu faaliyetlerine ilişkin giderler

desteklenmez.

(18) Bu Genelgede belirtilen tanıtım faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen arama motoru ve sosyal medya harcamaları için faturalandırma işleminin özeti niteliğindeki ekstreler de fatura olarak kabul edilir.

(19) Bu Genelgede belirtilen tanıtım faaliyetleri kapsamında sosyal medyada verilen reklamların desteklenebilmesi için, reklamın sosyal medya mecrasında öne çıkarıldığı sponsorlu reklam olması; yararlanıcıların/işbirliği kuruluşlarının sosyal medya yönetim, tasarım, bakım ve güncelleme giderlerinin desteklenebilmesi için ise sponsorlu reklamlar aracılığıyla sosyal medya sayfasına yönelik düzenli olarak tanıtım yapılması gerekir.

(20) Desteğe konu faaliyetin, destek yıllarına sâri olması durumunda faaliyet gün bazında ayrıştırılır ve ilgili destek yılı limiti çerçevesinde desteklenir.

(21) Fatura yerine 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa uygun olarak düzenlenen Serbest Meslek Makbuzu da kabul edilir.

(22) Dekont, e-dekont, hesap dökümü, swift belgesi, kredi kartı ekstresi vb. belgeler ödeme belgesi olarak kabul edilir. Ödemenin çek ile yapılması halinde, banka onaylı çek fotokopisi ve banka onaylı hesap dökümünün sunulması gerekir. Cirolu çekler ile yapılan ödemeler, destek kapsamında değerlendirilmez.

Genelgedeki tutarların güncellenmesi

MADDE 20- (1) Bu Genelge kapsamında yer alan tutarlar her takvim yılı başında (ortalama TÜFE+ortalama Yİ-ÜFE)/2 oranında güncellenir.

Yetki

MADDE 21- (1) Bu Genelgeye ek ihdas etmeye, eklerinde değişiklik yapmaya, bu Genelgeye ilişkin talimatlar vermeye, özel ve zorunlu durumlar ile mücbir sebep hallerinde ortaya çıkacak hususları inceleyip sonuçlandırmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 22- (1) Bu Genelge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.